

Voorbeeld - Implementatieplan

Werken met Perspectief

www.programmaperspectief.nl

www.wetkenen.nl

Inhoud

1. Inleiding: Waarom deze methode en voor wie is deze bedoeld
2. Beoogde doelen van de methode
3. Plan van aanpak
4. Evaluatie
5. Kostenberekening

1. Inleiding

(Naam organisatie), draagt met hoogwaardige ondersteuning bij aan een zinvol bestaan van kinderen en/of volwassenen met (zeer) ernstige verstandelijke en meervoudige beperkingen (EMB).

(Hier visie organisatie)

Een (zeer) ernstige verstandelijke en meervoudige beperking kenmerkt zich door:

- Een (zeer) ernstige verstandelijke beperking (niet meetbaar) in combinatie met een ernstige motorische beperking (afhankelijk van hulpmiddelen om zich voort te kunnen bewegen)
- Er is sprake van een sterk verminderde tot afwezige zelfredzaamheid, dus een grote afhankelijkheid van relaties met anderen
- vaak gepaard gaande met bijkomende problematiek (bv zintuiglijke problemen, epilepsie, obstipatie, reflux, slikproblematiek etc.)

De Bedoeling

Kinderen en volwassenen met EMB willen zelf mee bepalen wat er met hen gebeurt en hoe er met hen wordt omgegaan en zij kunnen in relatie met anderen een actieve en sturende rol kunnen spelen. Zij hebben niet alleen recht op goede (medische) verzorging, maar dienen ook mogelijkheden te krijgen om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen.

We streven naar het inrichten van een leefsituatie voor kinderen en volwassenen met EMB waarin zij tot optimale ontplooiing van de eigen mogelijkheden kunnen komen met een actieve en sturende rol in relaties met anderen.

Resultaat voor de cliënt is:

- kind/volwassene doet mee naar maximaal kunnen
- kind/volwassene heeft een actieve sturende rol in eigen leven
- kind/volwassene voelt zich veilig in de eigen omgeving.
- de ontwikkelingsmogelijkheden van kind/volwassene zijn ten volle benut

- achteruitgang van vaardigheden wordt zoveel mogelijk voorkomen

2. Beoogde doelen van Programma Perspectief

Binnen (naam organisatie) gaan we voor (aantal) kinderen en/of volwassenen werken met Programma Perspectief.

Doelen:

- Voor deze kinderen en/of volwassenen wordt op (datum) gewerkt met Programma Perspectief.
- Door het eigen maken van het programma ontwikkelen de medewerkers de volgende competenties. De medewerkers
 - zijn in staat gedragsuitingen te signaleren, juist te interpreteren en er adequaat op te reageren en stellen daarmee het kind/volwassene met EMB in staat om actief invloed uit te oefenen op zijn of haar omgeving
 - hanteren de relatie als middel waardoor het kind/volwassene met EMB eigen keuzes kan maken en controle kan uit oefenen op wat er met hem of haar gebeurt en hoe het gebeurt
 - zijn in staat methodisch te denken en te handelen en dit tot uitdrukking te laten komen in de begeleiding\ondersteuning van het kind/volwassene met EMB
- De organisatie ondersteunt en faciliteert de disciplines die betrokken zijn bij het proces. Dat betekent onder meer dat:
 1. Er een infrastructuur is die het mogelijk maakt interdisciplinaire besprekingen te houden en waaraan deelname verplicht is.
 2. De medewerkers van verschillende disciplines op de hoogte zijn van elkaars handelen en doelen.
 3. De plekken waar deze kinderen en volwassenen naar school gaan, dagbesteding volgen of wonen aangepast en ingericht zijn op hun behoeften en het mogelijk maken actief te participeren in het dagelijks leven.

3. Plan van aanpak:

Deelnemende klassen/woningen/dagbestedingsgroepen

We geven hieronder een voorbeeld van een voorziening waar mensen wonen en werken.

We starten met twee woningen en de medewerkers:

- Den Uijlpark 48 (8 EMB cliënten)
- Veldmuisstraat 3 (6 EMB cliënten)

Daarna starten gefaseerd in (jaartallen, bv verspreid over een paar jaar) de volgende woningen en betrokken medewerkers:

- Bertrand Russellstate 2 (8 EMB cliënten)
- Den Uijlpark 50 (8 EMB cliënten)
- Eekhoornstraat 8 (8 EMB cliënten)
- Fazantlaan 18 (8 EMB cliënten)
- Mezenhof 17-19 (10 EMB cliënten)
- Mezenhof 21 (9 EMB cliënten)
- Veldmuisstraat 5 (7 EMB cliënten)

Er worden in totaal 80 medewerkers van woonlocaties geschoold, dit wordt uitgestreken over twee jaar

Binnen Programma Perspectief speelt interdisciplinair werken een belangrijk rol. Gekeken is waar de meeste cliënten met EMB dagbesteding volgen. Van elke locatie zal een aantal medewerkers eveneens geschoold worden in Programma Perspectief. Het gaat hier om medewerkers van de volgende locaties (hieronder is een voorbeeld):

- Doedac (5 groepen)
- DAC Rietkampen
- Onder een Dak

Voor de verschillende dagbestedinglocaties worden 25 medewerkers geschoold, dit wordt uitgestreken over twee jaar.

Van september tot december 2025 (vul eigen data in) wordt gestart met de scholing van het projectteam (zie de uitleg in de volgende paragraaf). Het projectteam bestaat uit de volgende medewerkers: (bv twee persoonlijk begeleiders, 1 van dagbesteding en 1 van wonen, betrokken managers, gedragswetenschappers en therapeuten (paramedici).

Ten behoeve van deze scholing worden 1 of 2 kinderen/volwassenen geselecteerd waarmee in de scholing wordt geoefend.

Vanaf januari 2026 wordt gestart met de scholing voor begeleiders van Den Uijlpark 48 en Veldmuisstraat 3. Na ongeveer 6 maanden wordt gestart met een volgende woning.

Het projectteam

Het projectteam is belast met het invoeren en borgen van het werken met Programma Perspectief. Het projectteam is een belangrijke schakel in het hele implementatieproces omdat van het team verwacht wordt dat zij tijdig de structurele of organisatorische problemen signaleren en nadenken over adequate oplossingen. Het projectteam functioneert als het ware als een schakel tussen de vernieuwing en de oude manier van werken.

De reden dat het projectteam geschoold dient te worden in Programma Perspectief is dat een vernieuwing meestal niet vanzelf landt. Het projectteam moet goed op de hoogte zijn van Programma Perspectief. Tijdens de training van het projectteam wordt aandacht besteed aan het proces van implementatie en de borging van Programma Perspectief.

Voorbeeld:

Het projectteam wordt samengesteld in april 2024 en in september 2025 begint voor hen de scholing. De volgende personen nemen zitting in het projectteam:

- Managers Zorg: (naam)
- Gedragwetenschappers: (naam)
- Arts: (naam)
- Fysiotherapeut: (naam)
- Logopedist: (naam)
- Ergotherapeut: (naam)
- Begeleider dagbesteding: (naam)
- Begeleider wonen: (naam)

Taken en verantwoordelijkheden van de verschillende disciplines:

Om het proces goed te borgen is het van belang om de verschillende taken en verantwoordelijkheden helder te hebben.

Zie bijlage 1

Informatievoorziening over voortgang

Wie?	Met wie?	Waarover?	Wanneer?
Manager	Verwanten/wettelijke vertegenwoordigers en medewerkers	Inhoud Programma Perspectief	3 maanden voor aanvang Programma Perspectief
Projectteam	Bestuur	Voortgang traject	Halfjaarlijks
Projectteam	Verwanten/wettelijke vertegenwoordigers, medewerkers, kinderen/volwassenen	Voortgang traject	Na anderhalf jaar

De manager verzorgt een kwartaal voor de start een bijeenkomst voor de betreffende locaties over het werken met Programma Perspectief. Hiervoor worden de verwanten, het team en alle betrokken professionals uitgenodigd. Tijdens de bijeenkomst is aandacht voor de inhoud van werken met Programma Perspectief, praktische zaken en ruimte voor vragen.

Het projectteam informeert het bestuur over de voortgang van het traject (behaalde resultaten, wanneer trainingen, hoeveel medewerkers getraind zijn, aantal

ondersteuningsplannen volgens Programma Perspectief voor aantal kinderen/volwassenen).

Anderhalf jaar na het starten met Perspectief wordt de kennis en ervaring gedeeld met de verwanten/wettelijk vertegenwoordigers, de kinderen/volwassenen, de medewerkers en de rest van de organisatie. Denk aan regionieus, bestaande nieuwsbrieven, een kenniscafé, symposium, etc.

4. Evaluatie van de invoering van Perspectief

De onder punt 2 genoemde doelen worden per fase uitgewerkt in proces- en effectmaten. Een voorbeeld hiervan is uitgewerkt in het volgende schema.

	Vorbereidingsfase	Implementatiefase	Borgingsfase
Tijd	15 april 2024 – 1 januari 2025	1 januari 2025– 1 april 2025	1 april 2025 – 1 april 2026
Procesmaten	<ul style="list-style-type: none"> • Selectie van de pilotgroepen heeft plaatsgevonden • Projectteam is samengesteld en geschoold zoals gepland. • Projectteamleden hebben voldoende kennis en vaardigheden • Voorlichting heeft plaatsgevonden • Scholing voor medewerkers is voorbereid • Er is een inventarisatie gemaakt van bevorderende en belemmerende factoren (zoals personeelwisselingen, concurrerende projecten) en is er een inschatting gemaakt van hun invloed op het implementatieproces 	<ul style="list-style-type: none"> • Scholing heeft plaatsgevonden zoals is gepland • Communicatie heeft plaatsgevonden zoals gepland • Er is een inventarisatie gemaakt van bevorderende en belemmerende factoren (zoals personeelwisselingen, concurrerende projecten) en is er een inschatting gemaakt van hun invloed op het implementatieproces 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een inventarisatie gemaakt van bevorderende en belemmerende factoren (zoals personeelwisselingen, concurrerende projecten) en is er een inschatting gemaakt van hun invloed op het implementatieproces • Communicatie heeft plaatsgevonden zoals gepland
Effectmaten	<p>Kind/volwassene</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor twee kinderen/volwassenen van de woningen/dagbestedinglocaties/klassen die in januari 2025 starten met de training is een IP en GTI 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor 75% van de kinderen/volwassenen (bv 54) zijn persoonsbeelden en perspectieven en hoofddoelen opgesteld • Voor 75% van de kinderen/volwassene (bv 54) worden werkdoelen opgesteld door alle medewerkers die bij deze kinderen/volwassenen betrokken zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor alle kinderen/volwassenen van de deelnemende groepen/klassen zijn programma's opgesteld (persoonsbeeld, perspectief, hoofddoel en werkdoelen) • Elke 6 weken worden werkdoelen geëvalueerd en worden nieuwe werkdoelen opgesteld • Bij 75% van de kinderen/volwassenen (bv 54) wordt een verandering geconstateerd op een relevant ontwikkelingsdomein (bijvoorbeeld het kind/volwassene kan beter duidelijk maken wat hij bedoelt, kan in meerdere situaties op zijn/haar eigen manier kiezen). Het opnieuw afnemen van de Inventarisatie Persoonsbeeld- vervolg geeft hier aanknopingspunten voor.

Medewerker	<ul style="list-style-type: none"> • Adoptie van Programma Perspectief door belanghebbenden (medewerkers die betrokken zijn bij kinderen/volwassenen met EMB, ouders en familieleden, managementteam) • Adoptie van Programma Perspectief door de projectgroep 	<ul style="list-style-type: none"> • Medewerkers zijn in staat programma's op te stellen • 75% van de medewerkers hebben de training Programma Perspectief gevolgd 	<ul style="list-style-type: none"> • In praktijk brengen van de werkwijze door de medewerkers met ondersteuning van het projectteam • Optimalisatie van Perspectief (aanpassing aan de huidige situatie)
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • De organisatie heeft faciliteiten (m.n. scholing en tijd) geregeld voor alle betrokkenen bij Programma Perspectief 	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een structuur waarbinnen medewerkers gestructureerd met elkaar overleggen 	<ul style="list-style-type: none"> • Programma Perspectief is een geïntegreerd onderdeel van de ondersteuning aan kinderen/volwassenen met een ernstige meervoudige beperkingen

Bijlage 1 - Praktische Taken en verantwoordelijkheden – een voorbeeld

We geven hier een voorbeeld van hoe de taken en verantwoordelijkheden verdeeld kunnen worden bij het werken met het programma. Iedere organisatie zal hieraan op een eigen wijze vormgeven.

De verantwoordelijke voor de coördinatie van de ondersteuning (bv de persoonlijk begeleider) binnen een organisatie voert de volgende taken uit:

- Het maken van een tijdschema, waarin wordt aangegeven wanneer voor welk kind of volwassene van de betreffende groep de komende periode perspectief- en hoofddoelbesprekingen zullen plaatsvinden.
- Het zorg dragen voor de verspreiding van de planning naar alle betrokkenen.
- Het versturen van een uitnodiging voor de perspectief- en/of hoofddoelbespreking naar de ouders/verwanten
- Het plannen van data voor perspectief- en hoofddoelbesprekingen
- Het versturen van de vragen uit de IP naar de betrokken zorgprofessionals
- De antwoorden die gegeven zijn door alle betrokkenen bundelen en doorsturen naar de gedragswetenschapper

De verantwoordelijke voor de organisatie van de ondersteuning (vaak een manager) binnen een organisatie voert de volgende taken uit:

- Aanwezig zijn bij de perspectief- en hoofddoelbespreking.
- Het oplossen van organisatorische problemen die zich tijdens het implementatietraject voordoen.

De verantwoordelijke voor de inhoud van de ondersteuning binnen de organisatie (dit is over het algemeen een gedragswetenschapper) voert de volgende taken uit:

- Het maken van afspraken met de begeleiders met betrekking tot het afnemen van het GTI-R
- De IP controleren op inhoud. De gedragswetenschapper heeft eventueel een gesprek met de ouders of familieleden waarin vragen over het kind of volwassene gesteld worden ten behoeve van de beeldvorming
- De gedragswetenschapper is eindverantwoordelijk voor de inhoud van het persoonsbeeld.
- Het voorzitten van de perspectief- en/of hoofddoelbespreking.
- Het begeleiden van de verschillende disciplines bij het opstellen van werkdoelen. Hiervoor bestaan drie mogelijkheden:
 - o de gedragswetenschapper voert werkdoel gesprekken met alle betrokken zorgprofessionals
 - o de gedragswetenschapper voert een werkdoel

gesprek met een vertegenwoordiger van de betrokken discipline

- de betrokken zorgprofessionals stellen zelfstandig werkdoelen op en evalueren deze aan de hand van hun rapportagegegevens. Hiervan wordt een kort verslag gemaakt. Dit verslag en het nieuwe werkdoel wordt besproken met de gedragswetenschapper tijdens een teamoverleg.
- Het zorgen voor afstemming tussen de verschillende werkdoelen.
- Het controleren van de door de directe zorgprofessionals opgestelde werkdoelen.
- Het oplossen inhoudelijke problemen.

De verantwoordelijken voor de uitvoering van de ondersteuning binnen de organisatie (dit zijn bijvoorbeeld groepsbegeleiders en therapeuten) voeren de volgende taken uit:

- Het afnemen van het GTI-R.
- Bepaalde vragen uit de IP beantwoorden.
- Het voorbereiden van de perspectief- en/of hoofddoelbespreking aan de hand van het persoonsbeeld.
- Bijwonen van de perspectief- en/of hoofddoelbespreking.
- Het opstellen van werkdoelen.
- Het uitvoeren van het werkdoel en het invullen van het rapportageformulier.
- Samenvatten van de rapportagegegevens, conclusies trekken, GAS scoren en het opstellen van een nieuw werkdoel.
- Ten behoeve van de evaluatie van het hoofddoel een korte samenvatting maken van de werkdoelen, de GAS-scores en de resultaten.
- Ten behoeve van de evaluatie van het hoofddoel een korte samenvatting maken van de werkdoelen, de GAS-scores en de resultaten.

Ondersteunende taken kunnen worden uitgevoerd door bijvoorbeeld het secretariaat.

Deze taken kunnen bestaan uit:

- Het verspreiden van de planning met betrekking tot data voor perspectief- en/of hoofddoelbesprekingen onder alle betrokkenen.
- Het notuleren van de perspectief- en/of hoofddoelbespreking (dit kan ook gedaan worden door één van de deelnemers aan de bespreking).
- Het verspreiden van deze notulen onder de betrokkenen.